

SZAKMAI ÉLETRAJZ

Okvách Imre

Születés helye, ideje

Gyöngyös, 1956

Középiskola

1970–1974 Bajza József Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola, Hatvan

Egyetem

1976–1981 Kossuth Lajos Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Debrecen
történelem–népművelés szak

Tudományos fokozat

- 1999 a történelemtudomány kandidátusa, a Magyar Tudományos Akadémia Doktori Tanácsa (Magyar katonapolitika a hidegháború kezdeti időszakában 1945–1956)
- 1989 dr.univ. ELTE BTK (A magyar katonapolitika 1947–1949)

Munkahely, beosztás

2003– Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára, Tudományos Főosztály,
főosztályvezető

1997–2003 Történelmi Hivatal, Elemző és Dokumentációs Főosztály, Elemző Osztály,
főosztályvezető-helyettes

1991–1997 Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, tudományos munkatárs

1988–1991 Magyar Tudományos Akadémia Lexikonszerkesztősége, hadtörténelmi-
hadtudományi szerkesztő

1981–1988 Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, tudományos munkatárs

Nyelvismeret

Angol – felsőfok

Orosz – középfok

Kutatási terület

A második világháború utáni magyar katonapolitika, hadtörténet

A katonai titkosszolgálatok története 1945–1990

Tudományos közéleti tevékenység, fontosabb megbízatások

1992– Magyar Történelmi Társulat tagja

2004– Hadtörténelmi Közlemények című folyóirat Szerkesztő Bizottságának tagja

2005– MTA köztestületi tagja

2009– Felderítők Társasága Közhasznú Egyesület tagja

Felsőoktatási tevékenység

1999–2006 Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar, óraadóként előadások és szemináriumok tartása a nemzetközi kapcsolatok hidegháborús eseményeiről, a magyar titkosszolgálatok második világháborút követő működéséről, valamint a Kádár-korszak történetéből

Elnyert pályázatok, ösztöndíjak és egyéb támogatások

– 1999–2000 a XX Század Intézet által támogatott Ellenállási mozgalmak a Rákosi-korszakban 1945-1956 című kutatás vezetése

– 1998. május 18. az Új Honvédségi Szemle Szerkesztőbizottsága által az 1948-49-es forradalom és szabadságharc, valamint a Magyar Honvédség fennállása 150. évfordulója alkalmából meghirdetett pályázatán I. helyezést elérte. A pályamű címe: Magyarország háborús haditervei 1949-1956

– 1997–1998 az Országos Kiemelésű Társadalomtudományi Kutatások Közalapítvány Erőszakszervek és politika Magyarországon 1956–1963 című kutatás résztvevőjeként (témavezető: dr. Horváth Miklós) adatgyűjtés a belügyi szervek 1956-1963 közötti tevékenységével kapcsolatban

– 1994. szeptember 15-30 kutatás az Egyesült Államok második világháború utáni katonapolitikája témakörben Washington, D. C. National Archives, (Office of the Secretary of Defense, United States Army Center of Military History)

– 1992–1993 Pro Renovanda Cultura Hungariae „Ránki György szakalapítvány” pályázata: A magyar hadiipar megszervezése a hidegháború időszakában 1949-1956 című pályamunka elkészítése

Kiállítás szervezés

- 2010. május–2011. május *1956 fényképeken* című kiállítás (rendezte: Sümegi György) megnyitása és a megnyitó beszéd megtartása. Kiskunmajsa, 56-os Múzeum
- 2006. május 29.–június 30. közreműködés az *Élünk! Okt.23. Ifjúság – Forradalom – Megtorlás* című kiállítás megszervezésében. Budapest, Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

Konferenciaszervezés

- 2009. november 24. *Az állambiztonsági szolgálatok és a rendszerváltás*. Budapest, Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára
- 2006. május 2. *ÁVH – Politika – 1956*. Budapest, Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára
- 2000. május 15. *Katonai perek a kommunista diktatúra időszakában 1945–1958*. Budapest, Történeti Hivatal

Konferenciákon tartott tudományos előadások

- 2010. október 22. *Börtönstrájk a váci börtönben, 1960. április*. Tudományos ülés az 1956-os forradalom 54. évfordulójáról, Vác, Apor Vilmos Katolikus Főiskola
- 2010. május 11. *A magyar katonai felderítés helyzete és tevékenysége a hatvanas években*. Fejezetek a Német Nemzeti Néphadsereg és a Magyar Néphadsereg történetéből, Budapest, Hadtörténeti Intézet és Múzeum – MGFA, (Potsdam)
- 2009. november 24. *Katonai titkosszolgálatok a rendszerváltás éveiben 1987–1990*. Az állambiztonsági szolgálatok és a rendszerváltás. Tudományos konferencia. Budapest, Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára
- 2008. november 12. *Adalékok a magyar katonai felderítés történetéhez 1956-1989*. Kilencven esztendeje önálló a magyar katonai felderítés és hírszerzés 1918-2008. Tudományos emlékülés. Budapest, Katonai Felderítő Hivatal
- 2008. március 29-30. *János Kádár years 1956-1988*. Conference on the History of Hungary after 1945. Odense, University of Southern Denmark

- 2006. december 6-8. *Katonai perek a Katpolon belül 1948–1953*. Megtorlások a XX. századi Magyarországon. Salgótarján, Nógrád Megyei Levéltár
- 2006. november 6-7. *A Magyar Néphadsereg a forradalom előestéjén*. Forradalom és szabadságharc 50 év távlatából. Budapest, Pázmány Péter Katolikus Egyetem Történettudományi Intézet, ELTE Eötvös Collegium, Lengyel Intézet
- 2006. október 19-20. *Hadsereg a pártállami dokumentumok tükrében*. Az 1956-os forradalom 50 év távlatából: Hadtörténelmi vonatkozások. Nemzetközi konferencia. Budapest, Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Magyar Tudományos Akadémia, Landesverteidigungsakademie, (Wien)
- 2006. május 2. *Hadsereg és a katonai elhárítás 1955-1956*. ÁVH – Politika – 1956. Politikai helyzet és az állambiztonsági szervek Magyarországon 1956-ban. Budapest, Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára
- 2005. április 28-május 1. *Hungarian Military Intelligence in the 1960s*. Conference on Intelligence in Waging the Cold War: NATO, the Warsaw Pact and the Neutrals 1949–1990. Oslo, Norwegian Institute for Defence Studies
- 2004. március 29-30. *Reorganization of the Hungarian Army 1956–1962*. Military Professionalization 1900–1999: The Quest for Excellence. Budapest, Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, U.S. Army Center of Military History, Washington, D. C.
- 2003. június 12-14. *The Hungarian People's Army integration into the Warsaw Pact and its war plans during the 1960s and 1970s*. Conference on NATO, the Warsaw Pact and the European non-alignad 1949-1975: Threat assessments, doctrines and war plans. Spitzbergen (Longyearbyen), Norway
- 2002. november 12. *A hírszerzés újjászervezése a kádári restauráció éveiben 1957-1961*. A „nem jogállami” iratok történelmi forrásértéke. Budapest, Történelmi Hivatal
- 2002. október 18-19. *A Varsói Szerződés és a magyar forradalom*. „Tizenhárom nap, amely... Előadások az 1956-os forradalom és szabadságharc történetéből. Budapest, Hadtörténelmi Intézet és Múzeum
- 2001. november 13. *A nemzetközi hidegháború kutatás magyar elágazásai*. MTA a tudomány napja rendezvénysorozat. Budapest, Történelmi Hivatal
- 2000. május 15. *Tisztikar a hidegháború kezdeti időszakában 1945-1956*. Katonai perek a kommunista diktatúra időszakában 1945-1958. Budapest, Történelmi Hivatal
- 1999. december 8. *A Katona Politikai Osztály megszervezése*. Államvédelem a Rákosi-korszakban. Budapest, Történelmi Hivatal

- 1996. október 8-9. *A magyar tisztikar a hidegháború időszakában 1945-1957*. A magyar katonai vezető-és tisztképzés 1100 éve. A milicentenárium alkalmából rendezett tudományos konferencia. Budapest, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
- 1996. szeptember 17-19. *Features of Hungarian Military Policy during the first years of the Cold War 1945-1954*. Military-Political and Military Aspects of Establishing of the Soviet Bloc and their Slovakian context in 1948-1968. Pozsony, Military Historical Institute
- 1994. március 21-26. *In the Shadow of the Kremlin: Hungarian Military Policy in the early period of the Cold War 1945-1956*. International Conference on Cold War Military Records and History. Washington, D. C. Office of the Secretary of Defense, U.S. Army Center of Military History
- 1993. április 22. *Military Alliance between Hungary and the Soviet Union 1948-1953*. Two little countries in the Cold War: Belgium and Hungary. Brüsszel, Centre de Recherches et d'Etudes Historiques de la Seconde Guerre Mondiale

Publikációk

Önálló könyv

- *Bástya a béke frontján. Magyar haderő és katonapolitika 1945–1956*. Budapest, Aquila Kiadó, 1998. 481.

Könyv, monográfia szerkesztése

- *Állambiztonság és rendszerváltás*. Budapest, Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára – L'Harmattan Kiadó, 2010. 260.
- *ÁVH – Politika – 1956. Politikai helyzet és az állambiztonsági szervek Magyarországon 1956*. Budapest, Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára, 2007. 278.
- *Katonai perek 1945–1958. Tanulmányok a fegyveres testületek tagjai elleni megtorlásokról a hidegháború kezdeti időszakában*. Budapest, Történeti Hivatal, 2001. 354.

Könyvrészlet, fejezet

- *A kibicnek semmi se drága. Szovjet tanácsadók*. In Száz rejtély a magyar kommunizmus történetéből. Főszerkesztő Halmos Ferenc. Budapest, Gesta Könyvkiadó, 2004. 48-49.
- *Farkas Mihály*. In Szürke eminenciások a magyar történelemben. Szerkesztette Szentpéteri József. Budapest, Kossuth Kiadó, 2003. 212-213.

Tanulmányok, közlemények folyóiratokban

- *A katonai hírszerzés helyzete és tevékenysége a rendszerváltás hajnalán 1987-1990.* Felderítő Szemle, VIII. évfolyam, 2009/T. 1. 124–138.
- *Adalékok a magyar katonai felderítés történetéhez 1956-1990.* Felderítő Szemle, VII. évfolyam Emlékszám, 2008/november. 124–138.
- *A magyar hadsereg háborús haditervei 1948-1962.* Hadtörténelmi Közlemények, 2006/1. 34–53.
- *A szovjet atombomba története.* Külpolitika, 1999/3-4. 204–208.
- *Adalékok a Szovjetunió második világháború utáni katonapolitikájához 1945-1956.* Új Honvédségi Szemle, 1998/11. Melléklet 1–20.
- *A Varsói Szerződésbe való integrálódás kezdetei 1955-1956.* Új Honvédségi Szemle, 1998/4. 53–60.
- *Magyar tisztikar a hidegháború éveiben.* Hadtörténelmi Közlemények, 1995/1. 52-61.
- *Hadseregfejlesztési elképzelések és a hadiipar kiépítésének megkezdése 1947-1948.* Hadtörténelmi Közlemények, 1994/3. 57–74.
- *A hadsereg irányítása Magyarországon 1945-1956.* Hadtörténelmi Közlemények, 1994/2. 75–99.
- *A Honvédelmi Minisztérium béke-előkészítő tevékenysége Magyarországon 1945–1946.* Hadtörténelmi Közlemények, 1994/1. 54–75.
- *Egy Magyarországra erőszakolt szerződés és következményei.* Új Honvédségi Szemle, 1994/1. 28–35.
- *A hadseregfejlesztés kezdete Magyarországon 1947-1949.* Hadtörténelmi Közlemények, 1992/3. 39–74.
- *Kísérletek a honvédség felső vezetése törvényi szabályozására 1945-1946.* Új Honvédségi Szemle, 1992/4. 59–65.
- *Adalékok az Egyesült Államok hadászati légierejének második világháborús tevékenységéhez 1941-1945.* Hadtörténelmi Közlemények, 1987/3. 487–509.
- *Szándék és valóság. Adalékok az angolszász hatalmak katonapolitikai elképzeléseihez 1945-1949.* Hadtörténelmi Közlemények, 1986/4. 694–723.

Tanulmányok, közlemények önálló kiadványokban

- *Angol kémhálózat a Katpolon 1946-1947.* In Megértő történelem. Tanulmányok Gyarmati György hatvanadik születésnapjára. Szerkesztette Baráth Magdolna, Bánkuti Gábor, Petrás Éva, Rainer M. János. Budapest, L'Harmattan Kiadó, 2011. 57-66.
- *Katonai titkosszolgálatok a rendszerváltás éveiben 1987–1990.* In Állambiztonság és rendszerváltás. Szerkesztette Okvách Imre. Budapest, Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára–L'Harmattan Kiadó, 2010. 121–152.
- *Katonaperek a Katpolon belül 1948–1953.* In Megtorlások évszázada. Politikai terror és erőszak a huszadik századi Magyarországon. Szerkesztette Szederjesi Cecília. Salgótarján – Budapest, Nógrád Megyei Levéltár – 1956-os Intézet, 2008. 125-142.
- *Hadsereg és a katonai elhárítás 1955-1956.* In ÁVH – Politika – 1956. Politikai helyzet és az állambiztonsági szervek Magyarországon 1956. Szerkesztette Okvách Imre. Budapest, Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára, 2007. 45–68.
- *Történeti bevezető. Adalékok a Magyar Néphadsereg történetéhez 1957–1972.* In „A dolgozó népet szolgálom” Forráskiadvány a Magyar Néphadsereg Hadtörténelmi Levéltárban őrzött irataiból 1957–1972. Szerkesztette és a lábjegyzeteket írta Ehrenberger Róbert. Budapest, TONYO-GRÁF Nyomdai és Grafikai Stúdió, 2006. 7–15.
- *A hadsereg újjászervezése 1956–1962.* In Variációk. Ünnepi tanulmányok M. Kiss Sándor tiszteletére. Szerkesztette Ötvös István. Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar, Piliscsaba, 2004. 598–611.
- *Varsói Szerződés és a magyar forradalom.* In „Tizenhárom nap, amely...”. Tanulmányok az 1956-os forradalom és szabadságharc történetéből. Szerkesztette Horváth Miklós. Budapest, Hadtörténeti Intézet és Múzeum, 2003. 61–74.
- *A katonai elit metamorfózisa 1945–1950.* In Katonai perek a kommunista diktatúra időszakában 1945-1958. Tanulmányok a fegyveres testületek tagjai elleni megtorlásokról a hidegháború kezdeti időszakában. Szerkesztette Okvách Imre. Budapest, Történeti Hivatal, 2001. 11–35.
- *Magyar haderő és katonapolitika. Történeti bevezető.* In A béketábor magyar hadserege. A magyar demokratikus hadsereg és a Magyar Néphadsereg Hadtörténelmi Levéltárban őrzött katonai irataiból 1945-1957. Szerkesztette Ehrenberger Róbert. Budapest, Petit Real Könyvkiadó, 2001. 8–12.
- *„Sziget egy reakciós tenger közepén”. Adalékok a Katpol történetéhez 1945-1949.* In Államvédelem a Rákosi-korszakban. Tanulmányok és dokumentumok a politikai rendőrség

második világháború utáni tevékenységéről. Szerkesztette Gyarmati György. Budapest, Történeti Hivatal, 2000. 57–96.

– *A magyar tisztikar a hidegháború időszakában 1945-1956*. In *A magyar katonai vezető-és tisztképzés története*. Tanulmánygyűjtemény. Szerkesztette Lengyel Ferenc, Szántó Mihály. Budapest, Honvédelmi Minisztérium Oktatási és Tudományszervező Főosztály, 1996. 145–153.

– *Magyar katonapolitika a hidegháború kezdeti időszakában 1947–1949*. In *Konfliktus és együttműködés 6*. Szerkesztette Dunay Pál. Budapest, Magyar Tudományos Akadémia Intézetközi Béke kutató Központ, 1989. 61–88.

Idegennyelvű tanulmányok, közlemények

– *Lage und Aktivitäten der ungarischen militärischen Aufklärung in den 1960er Jahren*. In *Die NVA und die Ungarische Volksarmee im Warschauer Pakt*. Hrsg. Hans-Hubertus Mack, László Veszprémy und Rüdiger Wenzke. Militärgeschichtliches Forschungsamt, Potsdam, 2011. 115–132.

– *Reorganization of the Hungarian People's Army 1956-1962*. In *Military Professionalization 1900–1999: The Quest for Excellence*. *International Review of Military History*, No. 80. 2004. pp 69–76

– *Hungary in the Warsaw Pact. The Initial Phase of Integration 1957-1971*. Parallel History Project on NATO and the Warsaw Pact, November, 2001. (<http://www.isn.ethz.ch/php>)

– *Die Repressalien nach der Revolution in Ungarn von 1956 bis 1963*. In *Das internationale Krisenjahr 1956. Polen, Ungarn, Suez*. Im Auftrag des Militärgeschichtliches Forschungsamt. Hrsg. Winfried Heinemann, Norbert Wiggershaus. München, R. Oldenbourg Verlag, 1999. 485-500.

– *Features of Hungarian Military Policy during the First Years of the Cold War 1945-1954*. *Armáda a spolocnost na Slovensku v Kontexte európskeho vyvoja 1948-1968*. Bratislava, Vojensky historicky ústav, 1997. pp 138–152

– *In the Shadow of the Kremlin: Hungarian Military Policy in the early period of the Cold War 1945-1956*. *International Cold War Military Records and History Proceedings of the International Conference*. Edited William W. Epley. Office of the Secretary of Defense, Washington, D. C. 1996. pp 457-470

– *Les Accords Magyaro-Soviétiques durant la guerre Froide 1948–1953*. Centre de Recherches et d'Etudes historiques de la Seconde Guerre mondiale, 1995. 65-69.

Forrásközlés

- *Jelentés a szocialista országok állambiztonsági vezetőinek titkos moszkvai tárgyalásairól, 1955. március 7-12.* Hadtörténelmi Közlemények, 2001/4. 689–706.
- *Különös javaslatok a magyar béke-előkészítéssel kapcsolatban.* Mozgó Világ, 1986/7. 47–50.

Népszerűsítő cikk

- *Egymás ellen. Kémek a Katpolon.* Rubicon, 2002/6-7. 16–19.
- *A Magyar Néphadsereg háborús haditervei a Varsói Szerződésben 1955–1965.* Ármádia, 2002/5. 38–39.
- *A sikertelen csábítás: a Marshall-terv.* Magyar Honvéd, 1997/24. 32-33.
- *A Truman-beszéd.* Magyar Honvéd, 1997/11. 26-27.
- *A béketábor magyar frontszakaszáról jelentjük.* MTI Press, 1993/11-12. 2–5.
- *A három nagy első találkozója: Teherán, 1943. november 28. – december 1.* Magyar Honvéd, 1993/48. 40-41.
- *Katonai hangulatjelentés a „béketábor magyar frontszakaszáról”, 1951. szeptember.* Magyar Honvéd, 1993/46. 40-41.
- *Magyar tisztikar a hidegháborúban.* MTI Press, 1993/10. 1-7.
- *Beszámoló a magyar-belga történész kollokviumról.* Új Honvédségi Szemle, 1993/9. 18-21.
„Szigorúan bizalmas”, boríték alatt kezelendő. *A harmadik világháború 1948 őszétől várható.* MTI Press, 1993/5. 1-12.
- *Békeszerződés-szegők.* Magyar Honvéd, 1992/12. 42-43.
- *Az Egyesült Államok bombázásai a távol-keleti hadszíntéren 1942-1945.* Militaria Modell, 1992/6. 8-9.
- *Az Egyesült Államok hadászati bombázásai Németország ellen 1942-1945.* Militaria Modell, 1992/2. 4-5.
- *Az Egyesült Államok légierijének fejlesztése a második világháború kezdeti időszakában 1940-1942.* Militaria Modell, 1992/1. 25-28.

Recenzió

- Szakály Sándor: Katonák, csendőrök, ellenállók. Örökség. Kaposi kiskönyvtár 32. Tanulmányok. Sorozatszerkesztők Papp Árpád, Szíjártó István, Szili Ferenc. Kaposvár, Kaposvár Megyei Jogún Város közgyűlése, 2007. *Hadtörténelmi Közlemények*, 2008/1. 202–205.
- David Holloway: Stalin and the Bomb. The Soviet Union and Atomic energy 1939–1956. Yale University Press, New Haven & London, 1994. *Hadtörténelmi Közlemények*, 1998/2. 526–528.
- Amy Knight: Beria. Stalin's First Lieutenant. Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 1993. *Hadtörténelmi Közlemények*, 1996/3. 183–184.
- Könyvek a NATO-ról és a Nyugat-európai Unióról. (A változó NATO. Dokumentumok 1989-1994. Stratégiai és Védelmi Kutatóintézet, Budapest, 1994.; Nyugat-európai Unió. Tanulmányok, dokumentumok. Stratégiai és Védelmi Kutatóintézet, Budapest, 1994.) *Iskolakultúra*, 1995/8-9. 151–153.
- G. L. Rozanov: Titkos diplomácia 1944-1945. Kossuth Könyvkiadó–Kárpáti Kiadó, Budapest, 1985. *Hadtörténelmi Közlemények*, 1986/2. 357–358.
- Tolnay László–Szentesi György: Az erő mítosza. A NATO 35 éve. Zrínyi Katonai Könyv- és Lapkiadó, Budapest, 1984. *Hadtörténelmi Közlemények*, 1984/4. 788–790.
- Békés Rezső: Truman árnyéka. Kontinuitás és változások a második világháború utáni amerikai globálstratégiában. Zrínyi Katonai Könyv- és Lapkiadó, Budapest, 1982. *Hadtörténelmi Közlemények*, 1983/3. 491–494.
- L. I. Medvedko: Szueztől keletre és nyugatra. Zrínyi Katonai Könyv-és Lapkiadó, Budapest, 1982. *Hadtörténelmi Közlemények*, 1983/2. 299–302.